

Naturskyddsföreningen
Huddinge

YTTRANDE

2025-03-02

Till
Huddinge kommun
Plansektionen
Kommunalvägen 28
141 85 HUDDINGE

Ert dnr KS-2022/2396

plan@huddinge.se

Detaljplan för del av Gymnasiet 4, förnyat samråd

Naturskyddsföreningen Huddinge har lämnats tillfälle att lämna synpunkter på ovan nämnt förslag.

Våra utgångspunkter

Naturskyddsföreningens strävan i alla sammanhang är att slå vakt om vår natur och vår miljö. Vi arbetar långsiktigt med grund i vetenskap och fakta mot alla former av natur- och miljöförstöring samt mot negativ påverkan på vårt klimat.

Planförslaget

Kommunen har återkommit med samråd om en ny detaljplan för del av fastigheten Gymnasiet 4. Förslaget syftar liksom tidigare till att främst skapa förutsättningar för uppförandet av en ny sim- och idrottshall öster om Huddinge gymnasium. Den befintliga Huddingehallen byggdes 1971 och bl a livslängden för bassängkonstruktionerna bedöms vara passerad.

Ur samrådsredogörelsen 2025-02-07 (sid 1 av 24):

”Förändringar i plankartan

- Det tidigare föreslagna parkeringsalternativet söder om den nya sim- och idrottshallen har utgått, vilket möjliggör för mer sammanhängande ytor för spontanidrott, skyfallshantering och ekologisk kompensation.
- Del av ytan söder om Huddingegymnasiet har inkluderats för att möjliggöra ytterligare ytor för skyfallshantering. Ytan övergår till allmän plats/park, och avses ingå i ett större parkområde som även inkluderar intilliggande kulle.”

För fullständighetens skull citerar vi nedan även denna gång de för oss mest relevanta utdragen ur Planbeskrivningen.

(Sid 43 av 92) ”Miljö

Mark och vegetation

Den större, östra delen av planområdet utgörs av en flack lågpunkt, svagt sluttande i östlig riktning. Direkt öster om Huddingegymnasiet ligger ett parkområde med hävdade gräsmattor och enstaka öppna stenhällar, samt unga lönnar, triviallövnträd, ett fåtal enbuskar och buskage. I mitten av området förekommer flera gamla tallar. Unga alléer löper här längs planområdets yttre gräns i alla väderstreck förutom väst och sydväst. I övrigt finns en större asfalterad markparkering, gatumark och idrottsplaner. Angränsande planområdet i sydväst finns en höjd med hällmarkstallskog.

I den västra delen av planområdet, väster om Huddingegymnasiet, finns en hävdad gräsyta med en yngre allé (11 oxlar) och längs Huddingevägen och Lännavägen finns något äldre alléträd. I övrigt består området av ett högre kontorshus och en mindre markparkering.

Naturvärden

Inom planområdet finns ett område med parkkaraktär av naturvärdeklass 4, visst naturvärde. Naturvärdet baseras främst på förekomsten av äldre tall. Hällmarkstallskog strax söder om planområdet har bedömts vara av naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde. 27 naturvärdesträd har påträffats på östra områdets gräsyta, varav ett räknas som särskilt skyddsvärt. Inom områdets västra del påträffas 1 naturvärdesträd.”

(Sid 45 av 92)

”Alléerna inom planområdet omfattas av generell biotopskydd.

I Huddinges grön- och blåstrukturplan som utgör underlag till översiktsplanen för 2050, används ett antal fokuserter för att bedöma spridningssamband för ett större antal arter som är knutna till liknande livsmiljöer: brun guldbagge, tofsmes, vanlig padda och nyttoinsekter. Inga kärnområden för någon av de tre förstnämnda fokuserterna förekommer inom eller i närheten av planområdet – planområdet är dock beläget inom ett större sammanhängande kärnområde för nyttoinsekter. Lekmiljöer för padda och livsmiljöer för tofsmes samt brun guldbagge saknas i närområdet.

Viktiga livsmiljöer för nyttoinsekter finns strax utanför planområdet i nordlig, östlig och sydlig riktning. En primär spridningskorridor för nyttoinsekter löper direkt öster om planområdet och en sekundär spridningskorridor i norr, samt en spridningslänk i nordlig-sydlig sträckning genom planområdet. Spridningslänkar för tofsmes finns strax utanför planområdet och en spridningslänk för vanlig padda finns i anslutning till planområdet, vid Lännavägen samt strax söder om befintlig bollplan.”

(Sid 46 av 92)

”Ekosystemtjänster

Ekologigruppen har inventerat ekosystemtjänster inom planområdet. De pekar särskilt ut området som viktigt för biologisk mångfald, då det hyser grönområden och träd som erbjuder föda åt insekter och fåglar i form av pollen och bär. Trädens rötter luckrar upp jorden och bidrar på så vis även med infiltration av dagvatten, vilket förbättrar områdets flödesreglering och främjar grundvattenbildning. Befintlig grönska utgör en del av den gröna infrastrukturen som spelar en avgörande roll för att lindra effekterna av så kallade värmeöar genom att erbjuda skugga, bibehålla fuktighet och reglera temperaturen. Träden bidrar även med ekosystemtjänsten luftrening. Grönska främjar även kulturella ekosystemtjänster såsom hälsa, välbefinnande och mental återhämtning.

I ekosystemtjänstanalysen som har utförts i samband med utvecklingsplanen för centrala Huddinge har träd i anslutning till Lännavägen och Huddingevägen pekats ut som särskilt viktiga för ekosystemtjänsten klimatreglering.”

(Sid 57 av 92) ”Konsekvenser

Miljö

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken ska en myndighet eller en kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning göra en strategisk miljöbedömning om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Motiverat ställningstagande

Kommunen gör den sammanvägda bedömningen, utifrån det som beskrivs i ”*Undersökning om betydande miljöpåverkan för detaljplan Del av Gymnasiet 4*”, att detaljplanen inte bedöms ge upphov till betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken samt med beaktande av 5 § och 10–13 §§ miljöbedömningsförordningen. Motivet till ställningstagandet grundas på vad detaljplanen möjliggör för bebyggelse samt den analys som redovisas undersökningshandlingen. En strategisk miljöbedömning, enligt 6 kap. 3 § mb behöver därför inte upprättas för detaljplanen. Undersökningen har delgivits Länsstyrelsen som delar kommunens bedömning (2024-02-29).”

(Sid 58 av 92)

”Mark, vegetation och naturvärden

Nuvarande planförslag innebär att den totala grönytan inom området kommer att minska med cirka en hektar. Kullen som är belägen strax utanför planområdet (naturvärdesklass 3) bedöms inte beröras av detaljplanen, medan i princip hela naturvärdesobjektet (klass 4) inom planområdet kommer att avlägsnas.

Planförslaget innebär att totalt omkring 150 träd fälls, varav cirka hälften är alléträd. Samtidigt återplanteras mellan 100–125 träd. Även naturvårdsträd behöver fällas. Alléträden omfattas av biotopskydd och planförslaget måste därmed kunna

visa att förutsättningarna för dispens från förbudet att skada träden kan beviljas. I och med att dubbelt så många träd återplanteras som dem som omfattas av biotopskyddet bedöms förutsättningar för att beviljas dispens föreligga.

Då 26 skyddsvärda träd och ett särskilt skyddsvärt träd kommer att avlägsnas till följd av detaljplanens genomförande kan åtgärden kräva samråd med Länsstyrelsen, i enlighet med 12 kap. 6 § miljöbalken.

Inga livsmiljöer, lekmiljöer, samt primära och sekundära spridningskorridorer för någon av fokusarterna, som används i Huddinges grön- och blåstrukturplan, bedöms påverkas direkt av planförslaget. Spridningslänkar för nyttoinsekter och vanlig padda kan dock påverkas. Då alléer kan fungera som spridningslänkar kan negativ påverkan antas när dessa avlägsnas. Alléer kommer dock att återplanteras inom planområdet och på så vis skapa nya spridningslänkar.

Ekologisk kompensation

Planförslaget innebär en betydande förlust av träd och grönytor. Detaljplanens utgångspunkt är därför att ersätta förlorade värden i så stor utsträckning som möjligt genom ekologisk kompensation.

Ekologigruppen har tagit fram rekommendationer för ekologisk kompensation till följd av den påverkan på naturmiljön som detaljplanen innebär. Förutsättningar att kompensera för ingreppen på naturmiljön inom och i anslutning till planområdet bedöms finnas. Åtgärder för ekologisk kompensation beskrivs nedan.

Nedtagna alléträd ersätts med samma antal nya träd. Återplantering av alléträd bör ske med inhemska lövträd som redan finns i allén och ersättningsträden ska helst vara av svensk proveniens. Vid återplantering av träd ska även mångfalden av trädarter beaktas för att stödja den biologiska mångfalden. För att optimera trädens överlevnadschanser bör trädplantorna ha en omkrets på minst 10–12 centimeter och helst över 18–20 centimeter då de planteras.

De särskilt skyddsvärda och skyddsvärda trädens värden är svåra att återskapa och går inte att kompensera för inom en nära framtid. Som ersättning för de nedtagna naturvårdsträden rekommenderas att nya träd planteras. Träden bör planteras på lämpliga platser och skapa sammanhängande stråk mellan naturmark för att mildra effekten av att barriärer skapas av huskroppar i planområdet. Träden som planteras bör vara av stora kvaliteter, det vill säga helst träd som har ett stamomfång på mer än 25 centimeter. Ersättningsträden bör vara av svensk proveniens.

Skyddsvärda eller äldre träd, eller delar av träd som behöver tas ned bör sparas i närliggande naturmark som värdefull död ved.

Utöver de åtgärder som rekommenderas inom detaljplanområdet kan ytterligare kompensationsåtgärder genomföras genom habitatsförstärkning utanför planområdet exempelvis i ett angränsande naturområde.

Eftersom den nya hallen kommer att uppta större delen av marken, återstår inte stora ytor som kan kompensera för den växtlighet som förloras. Gröna tak och väggar på de planerade byggnaderna pekas ut som en bra strategi för att kompensera för de grönytor som tas i anspråk. Gröna tak bidrar till förbättrad luftkvalitet, termisk isolering och minskad stadsvärme. De kan också bidra till en förbättrad dagvattenhantering och fungera som delar av gröna korridorer.

Förutsättningarna för att implementera de rekommenderade kompensationsåtgärderna kommer att utredas vidare i kommande dispansansökan och exploateringsavtal.”

(Sid 59 av 92)

”Ekosystemtjänster och ekologisk kompensation

Planen kommer att påverka ekosystemtjänsterna på följande sätt:

- Biologisk mångfald: minskad kapacitet, då ett stort antal träd och grönytor tas bort inom planområdet och inte ersätts i motsvarande grad. Värdet förväntas dock öka med tiden när de kompensträd som föreslås har vuxit och blivit äldre.
- Pollinering: minskat värde, då blommande träd tas bort och ersätts av ett lägre antal nya träd. Värdet kan dock öka med tiden vid tillväxt av de blommande kompensträd som planeras.
- Vattenrening och flödesreglering: minskat värde då träd och grönytor minskar i antal och utbredning, men förlorade funktioner ersätts med effektiva dagvattenlösningar.
- Luftrening, klimatreglering och bullerdämpning: minskad kapacitet, då träd och grönytor tas bort och inte ersätts i motsvarande grad.
- Kulturella ekosystemtjänster (rekreation, hälsa och välbefinnande): minskad kapacitet, då grönstrukturen inom områden kommer att krympa och en stor del av de rekreativa funktionerna i stället förläggs till inomhusmiljöer.”

(Sid 75 av 92)

”Klimatpåverkan

En viktig aspekt när det gäller klimatpåverkan och exploatering är lokalisering av projektet. Denna exploatering sker i ett läge med goda kollektivtrafikförbindelser och därmed möjligheter till hållbart resande. Av de växthusgasutsläpp som produceras inom Huddinges gränser står trafiken för nästan 60 procent av utsläppen. Inom planområdet bedöms trafikmängderna och utsläppen att öka efter exploatering.

Masshantering kräver generellt mycket transporter vilket leder till stor påverkan på klimatet. I planområdet möjliggörs en större hall för sim- och idrottsverksamhet samt ett parkeringshus. Grundläggning av byggnader bedöms leda till att en betydande mängd schaktmassor kommer att uppstå. Då nya hallbyggnaden planeras att uppföras delvis i en befintlig lågpunkt behöver skyfallsytor tillskapas i området för att hantera översvämningrisker. Detta leder till ytterligare schaktmassor.

Avsättningen för de schaktmassor som uppstår bedöms vara begränsad inom detaljplaneområdet, med en negativ massbalans som följd. En masshanteringsplan har tagits fram, där beskrivs hantering och mängd av respektive typ av massor som bedöms uppstå ytterligare.

För att minska klimatpåverkan avses bebyggelsen inom detaljplaneområdet miljöcertifieras med lägsta bedömningsnivå enligt Miljöbyggnad silver.”

Våra synpunkter

I vårt förra svar (2024-02-11) påpekade vi att ”det aktuella planförslaget innebär en stor förlust av natur med delvis höga naturvärden.” Vi ansåg att planprogrammet måste ”ta väsentligt större hänsyn till områdets befintliga natur och uppvuxna växtlighet”. Vi ansåg sammanfattningsvis att ”planförslagets förluster av höga naturvärden är oacceptabla. Vi kan inte tillstyrka ett förslag till utbyggnad med så stora kostnader i form av ekosystemtjänster. Förslaget bör återremitteras med direktiven att väsentligt mer natur sparas. Vi är övertygade om att det finns fler möjligheter att pröva.”

Nu föreligger ett bearbetat förslag till detaljplan för Gymnasiet 4 parallellt med ett planprogram för hela gymnasieområdet. Vi avger ett separat yttrande över planprogrammet. Detaljplanens förslag till nybyggnad för sim- och idrottshall innebär en oförändrat storskalig byggnad, med fortfarande stor negativ påverkan på befintliga naturvärden.

Det är som alltid svårt att genomskåda alla konsekvenser av ett förslag, men vi anar att bearbetningen inneburit en vilja att minimera de skadliga effekterna på natur och miljö. Vi uppskattar detta och förutsätter – som alltid – att ambitionerna inte stannar vid vackra ord.

Förutsatt att alla skademinimerande åtgärder vidtas kan Naturskyddsföreningen Huddinge acceptera det bearbetade förslaget till ny detaljplan för Gymnasiet 4.

/Styrelsen

Naturskyddsföreningen Huddinge